

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Národní orgán pro koordinaci

PRACOVNÍ TÝM RHSD ČR PRO MÍSTNÍ ROZVOJ A FONDY EU

Zápis č. 68

Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze

14. dubna 2025, 14–15:15 hodin

Zápis vyhotovily Veronika Schlaien, Radka Štorková

Schválil Stanislav Schneider

OBSAH JEDNÁNÍ:

1. Zahájení a úvod
2. Informace o současném programovém období 2021-2027
3. Zpráva o rizicích a opatřeních implementace fondů EU
4. Příprava programového období 2028+
5. Shrnutí a závěry



Spolufinancováno
Evropskou unií



MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR



K jednotlivým projednaným bodům:

1. Zahájení a úvod

Stanislav Schneider přivítal přítomné na zasedání. Sdělil, že poslední jednání proběhlo 20. ledna 2025 a plenární zasedání RHSD se bude konat 5. května 2025. Program jednání byl schválen beze změn.

2. Informace o současném programovém období 2021-2027

Kateřina Neveselá uvedla, že v právních aktech bylo ke konci března 2025 zasmulvněno již více než 300 mld. Kč, což je více než 58 % alokace. Příjemcům bylo proplaceno 107,3 mld. Kč (20 % alokace) a do Evropské komise (EK) byly odeslány žádosti v celkové hodnotě 71,6 mld. Kč (téměř 14 % alokace). Byly představeny dosažené a avizované přínosy fondů EU v oblasti životního prostředí, které např. umožňují milionu lidí ve městech žít v blízkosti veřejné zeleně. Dále došlo k úspoře primární energie z neobnovitelných zdrojů. Z oblasti podpory digitalizace a konektivity bude umožněno více než 1,2 milionu uživatelů používat nové a vylepšené digitální služby aj. V oblasti vědy, výzkumu a inovací budou podpořeny např. nové projekty aplikovaného výzkumu.

Následně informovala **Klára Kracíková**, že i nadále bylo splněno všech 20 základních podmínek (ZP). Poslední projednání monitoringu s EK proběhlo 8. dubna 2025. Dále byla podána informace o aktualitách u ZP 4 Zdravotní postižení, ZP 2.6 Odpadové hospodářství, ZP 4.4 Sociální začleňování definice komunitních služeb. Při poslední videokonferenci k monitoringu ZP požádala EK o zpracování stanoviska gestorů relevantních podmínek, tj. H3 Listina základních práv, 4.3 Vzdělávání, 4.5 Integrace Romů. Odpověď byla odeslána do EK dne 20. února 2025. U ZP 4.6 Zdraví bude MMR-NOK sledovat aktualizaci strategie Zdraví 2030. I v tomto programovém období považuje MMR-NOK za nutné více využít zdroje mimo politiku soudržnosti, tedy i zdroje z přímo řízených programů, které řídí přímo EK. ČR se daří čerpat nejen z převážně nepřímo řízených programů, jako jsou například Erasmus+ a Evropský sbor solidarity, ale také z Azylového, migračního a integračního fondu v přímém řízení, z Nástroje pro propojení Evropy – část Doprava nebo z programů LIFE, Občané, rovnost, práva a hodnoty a Kreativní Evropa. U jiných programů nejsou české subjekty příliš úspěšné (např. program Horizont Evropa). Mezi hlavní bariéry, se kterými se setkávají žadatelé o podporu, patří rozdílná a nedostatečná úroveň dostupnosti dat o programu nebo náročnost při přípravě projektů, vysoká konkurence a nedostatečné administrativní kapacity na straně žadatelů. MMR-NOK podniká kroky pro zlepšení v této oblasti (kontakt s novým velvyslancem zodpovědným za COREPER I). **Josef Středula** poznamenal, že Zastoupení EK v ČR (ZEK) by mělo být nápomocno v záležitosti překonávání těchto bariér a že by to měl být jeden z jeho hlavních úkolů. **K. Kracíková** konstatovala, že zcela zásadní je zajistit řádnou informovanost. **S. Schneider** doplnil, že MMR-NOK se tuto záležitost pravidelně pokouší se ZEK diskutovat. EK ale bohužel není ochotna data k těmto programům poskytnout. **J. Středula** vnesl za sociální partnery požadavek, aby se v ČR výrazně zvýšila aktivita ZEK ve věci komunitárních programů. K reportování ZEK v této věci by mohlo dojít například na některém jednání pracovního týmu. **K. Kracíková** souhlasila a doplnila, že MMR-NOK plánuje uspořádat další setkání národních kontaktních míst k víceletému finančnímu rámci (VFR), až bude zveřejněn jeho návrh. Je možné obě témata propojit. **Petr Baierl** se dotázal, které části programu Horizont Evropa nejsou přesně plněny a vyžádal si podrobnější zprávu. **K. Kracíková** slíbila odpověď připravit a zaslat.

3. Zpráva o rizicích a opatřeních implementace fondů EU

K. Neveselá informovala o hodnocení Integrovaného systému řízení rizik (ISŘR) na datech k 31. prosinci 2024. Na programové úrovni se hodnotí sada 11 povinných rizik. V rámci hodnocení se MMR-NOK zaměřil nejen na čerpání, ale především na hodnocení výkonnosti programů, plnění milníků a indikátorů. Mezi vysoce rizikové programy se řadí OP Spravedlivá transformace (OP ST) (prodlevy ve vydávání právních aktů, neplnění predikcí finančního čerpání, zpoždění realizace projektů aj.), OP Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK) (pomalejší čerpání, pomalé vydávání právních aktů aj.). MMR-NOK situaci v těchto OP pečlivě monitoruje, aby nedošlo ke ztrátě alokace. Nově se ve středně rizikových



Spolufinancováno
Evropskou unií



MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR



programech objevil OP Jan Amos Komenský (OP JAK). Zde byla identifikována z auditu EK závažná předběžná zjištění, která se týkají nesprávné aplikace zjednodušených metod vykazování. V programu proběhnou v tomto roce dvě revize. Dále ve středně rizikové kategorii setrvává Integrovaný regionální operační program (zpoždění v implementaci) a OP Rybářství (nízká absorpční kapacita). Mezi níže rizikové programy patří OP Životní prostředí (OP ŽP), OP Doprava, OP Zaměstnanost+. **J. Středula** se dotázal, zda MMR-NOK zaznamenal snahu OP ve vysoce rizikové kategorii přejít do kategorie nižší rizikovosti, a to vzhledem k časové tísní související s koncem programového období. **K. Neveselá** vysvětlila, že u OP ST je vidět velká snaha o zlepšení. U OP TAK jsou také určité kroky o zlepšení vidět. V případě nejhorších vyhlídek u OP ST by pravděpodobně došlo ke sloučení s jiným OP (např. s OP ŽP). Zájem z regionů o strategické projekty je dostatečný. Sloučením dvou OP by byl získán čas. Sloučení s jiným OP je ale stále tou nejzazší možností. **P. Baierl** se zeptal na upřesnění problému u OP JAK. **K. Neveselá** vysvětlila, že zde se jedná pouze o technický problém, který byl s EK vysvětlen a nyní se pracuje na jeho nápravě. **J. Středula** vyjádřil obavu z přesunu finanční alokace z jednoho OP do druhého. **K. Neveselá** a **S. Schneider** ujistili, že spojení OP ST s OP ŽP by bylo pouze technikálií, jak dát OP ST více času pro čerpání financí na jejich projekty.

4. Příprava programového období 2028+

S. Schneider informoval o strategických dokumentech, které přijala EK. Jedná se o Kompas konkurenceschopnosti, Dohodu o čistém průmyslu a Bílou knihu o budoucnosti evropské obrany a ReArm Europe Plan. Kompas se zaměřuje na stěžejní opatření, jejichž cílem je odstranit rozdíly v oblasti inovací, vytvořit společný plán dekarbonizace a konkurenceschopnosti, snížit nadměrnou závislost a zvýšit bezpečnost. Dohoda o čistém průmyslu je založena na opatřeních vedoucích ke snižování cen energií, vytváření kvalitních pracovních míst a správných podmínek pro prosperitu společnosti. Ohledně Bílé knihy je MMR-NOK v kontaktu s MO i ostatními resorty. Zatím není jasné, co bude možné označit za výdaj spojený s obranou a ani to, jak bude obrana financována celkově. EK dosud neposkytla žádnou metodiku. To vše ovlivní i debatu o budoucnosti politiky soudržnosti. Obranný plán stojí na třech pilířích, jedním z nich je i uvolnění rozpočtových pravidel pro členské státy. V únoru zveřejnila EK sdělení s názvem „Cesta v příštím víceletém finančním rámci“. Struktura nového VFR by měla být postavena na třech pilířích. První pilíř je postaven na jednom národním plánu pro každý členský stát. Druhý pilíř pak na přímém řízení EK. Třetí pilíř by měl zahrnovat vnější činnost, tedy SZBP, včetně obchodní politiky. PM Kulhánek v nedávné době už dvakrát navštívil Brusel, kde se setkal se zástupci EK. Hlavním tématem diskuze byla modernizace politiky soudržnosti. MMR-NOK také připravuje materiál s názvem „Strategický rámec politiky soudržnosti 2028+“, který plánuje do konce června 2025 předložit vládě. Dne 16. dubna 2025 se k tématu budoucnosti bude konat i kulatý stůl, jehož se zúčastní i zástupci EK a europoslanci. V červnu se uskuteční i další jednání PS Koheze 2028+, kde by měla proběhnout debata o metodických tématech. Návrh příštího VFR by měl být oficiálně zveřejněn v červenci 2025, sektorová legislativa bude předložena pravděpodobně na podzim. Lze očekávat, že prostředků na politiku soudržnosti bude mnohem méně, zřejmě bude v jedné kapitole spolu se zemědělstvím. O to důležitější tedy bude správné zacílení těchto prostředků.

J. Středula požádal o projednání materiálu s návrhem priorit budoucí politiky soudržnosti také na plénu RHSD, a to co nejdříve. Zhruba 80 % priorit uvedených v tomto dokumentu by měl financovat stát ze státního rozpočtu. Financování takových položek z EU fondů je podle jeho názoru nepřijatelné. Nedostatek prostředků ve státním rozpočtu je důsledkem špatné daňové politiky a takto jej řešit nelze. **S. Schneider** přislíbil předložit podklad na plénu. Na základě diskuzí z dnešní Rady pro fondy EU na pracovní úrovni bude ještě rozšířen. Na vládu je možné jej předložit v několika variantách a finální rozhodnutí nechat na ministrech. **K. Neveselá** doplnila, že MMR-NOK se chce v příštím programovém období soustředit především na podporu finančních nástrojů. Poskytnutí dotace by naopak bylo pouze okrajovou možností, a to v případě, že nebude možné využít finanční nástroje. Tím se také částečně vyselektují témata podpory. **Jan Šebesta** uvedl, že je potřeba se při výběru prioritních témat zaměřit na opravdu zásadní položky, které ČR někam posunou. Podmínky pro podnikatele musí být přísné, ale stejně přísné by měly být i pro ostatní žadatele. Právě podnikatelé jsou často nositeli inovací a podpora produktivních



investic je pro ČR z dlouhodobého hlediska klíčová. **S. Schneider** vysvětlil, že je velmi obtížné obhájit efektivnost dotací podnikatelskému sektoru. Všechny banky si mohou žadatele o úvěr důkladně prověřit. EU fondy by pak mohly být využity až v situaci, kdy bude projekt vyhodnocen jako rizikový. Například ve Švédsku a Nizozemí, které jsou čistými plátcí do rozpočtu, se dotace podnikatelům vůbec neudělují. **P. Baierl** připomněl, že bychom se v příštím programovém období neměli soustředit jen na tři strukturálně postižené regiony, tj. Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský kraj. Postižených oblastí je mnohem více. **S. Schneider** v této věci ujistil, že MMR si závažnost situace uvědomuje a řeší ji. Politiky musí brát v potaz územní specifika daného regionu. Připravuje se aktualizace Strategie regionálního rozvoje ČR. Je nutné počítat s tím, že potřeby regionů se mohou průběžně měnit. **J. Středula** souhlasil, že nejde pouze o tři uhelné regiony, s problémy se potýká například Hodonínsko, Tachovsko, Břeclavsko a mnoho dalších. K tomu se přidávají i oblasti překrývající hranice jednotlivých regionů. **S. Schneider** uvedl, že nedávno byla upravena definice hospodářsky a sociálně ohrožených území. Bylo by vhodné mít například nějaký indikátor budoucí ztráty konkurenceschopnosti regionů. Podle **J. Středuly** by se měla řešit především aktuální situace na základě aktuálních dat např. o podílu regionu na HDP, zaměstnanosti atd. Predikovat budoucí vývoj je těžké.

K. Kracíková následně informovala o budoucnosti přímo řízených programů po roce 2028. Přípravy již probíhají. MŠMT ve spolupráci s národním kontaktním místem Horizontu Evropa vytvořilo národní pozici k příštímú rámcovému programu EU pro výzkum a inovace, který je zatím neoficiálně označován jako FP10. Program by měl být spuštěn v roce 2028, trvat by měl pravděpodobně sedm let. Dokument shrnuje potřeby českých vědců a inovátorů a je podkladem pro jednání s EK. Mezi hlavní doporučení patří zachování kontinuity osvědčených nástrojů, zjednodušení administrativy, podpora iniciativy Widening či lepší koordinace výzev a synergií mezi různými nástroji financování. Podobné iniciativy probíhají i v rámci ostatních programů, např. CEF Doprava nebo Kreativní Evropa. Řeší se i budoucí podoba tzv. Fondu konkurenceschopnosti. V březnu 2025 byla také podepsána tzv. Varšavská deklarace, která volá po zachování samostatného programu navazujícího na program Horizont Evropa. **J. Šebesta** se domnívá, že by v případě přímo řízených programů bylo vhodné zredukovat počet zprostředkujících subjektů na národní úrovni a lépe tyto aktivity koordinovat. **K. Kracíková** odpověděla, že ze strany EK zatím žádná taková snaha není. **S. Schneider** doplnil, že je důležité zvýšit míru čerpání těchto programů, protože je nyní v ČR velmi nízká. Pokud by v budoucnu došlo ke koncentraci přímo řízených programů do jednoho fondu, mohlo by to nakonec vést i k nutnosti větší koordinace na národní úrovni.

5. Shrnutí a závěry

S. Schneider krátce shrnul hlavní projednané body a poděkoval všem za účast a aktivní diskusi. Další jednání se uskuteční podle příštího zasedání pléna RHSD nebo podle potřeby.

- PT RHSD vzal na vědomí informace o současném programovém období 2021-2027. Podklad bude projednán i na nadcházejícím plénu RHSD. Byl vznesen požadavek sociálních partnerů na MMR-NOK, aby se v ČR zvýšila aktivita Zastoupení Evropské komise ve věci komunitárních programů a aby k reportování v této věci došlo na některém z příštích zasedání PT RHSD.
- PT RHSD vzal na vědomí informaci o Zprávě o rizicích a opatřeních implementace fondů EU.
- PT RHSD vzal na vědomí informace o přípravě programového období 2028+. Podklad bude projednán i na nadcházejícím plénu RHSD. Na žádost sociálních partnerů bude plénu předložen také dokument „Strategický rámec politiky soudržnosti 2028+“.

